

پس از دریافت پاسخ با
توجه به هریک از
بندهای فوق عملکرد
تعاونی به شرح زیر
خواهد بود:

۱- در حالت اول کل
وجهه دریافنی در حساب
کمکهای بلاعوض ثبت و تا
پایان فعالیت شرکت و
زمان انحلال بهمن
صورت در حسابها باقی
خواهد ماند و تنها در
زمان انحلال طبق مقررات
و شرایط خاص قابل
پرداخت به سهامداران و
با قابل انتقال به تعاونی
دیگر خواهد بود.

۲- در حالت دوم
چنانچه طبق نظر سازمان
کمک اهدایی به منظور

افزایش سرمایه اعضاء و یا کمک به آنان تخصیص یافته باشد
می‌باشد طبق نظر سازمان به نسبت مساوی و یا به نسبت سرمایه
و یا هر مبنای دیگر موردنظر سازمان بین اعضاء تقسیم و طبق نظر
اعضاء بحساب سرمایه آنان منتقل و یا نقداً به آنان پرداخت شود که
در این صورت می‌باشد دقت گردد مبلغ انتقالی به حساب سرمایه
اعضاء همواره مضرب صحیح از ارزش اسمی سهام پیش‌بینی شده
در اساسنامه شرکت باشد و چنانچه مبلغ تخصیصی با این مورد
مطابقت نمی‌نماید لازمت مراتب کتابه اعضاء اعلام تا اعضاء با
واریز مابه التفاوت تا ارزش اسمی سهام، یک سهم کامل دریافت
نمایند و یا آنکه مبالغ کمتر از یک سهم بحساب سرمایه که موجب محدودش
از انتقال مبالغ کمتر از یک سهم بحساب سرمایه که موجب محدودش
شدن حساب سرمایه خواهد شد ممانت بعمل آورید. بدیهی است
در صورت انتقال وجهه بحساب سرمایه، این وجهه در پایان هر دوره
در صورت کسب سود و یزده مشمول دریافت سود سهام نیز خواهد
بود.

۳- در صورتی که کمکها مربوط به تمامی کارکنان سازمان باشد
رعایت موارد مندرج در بند ۲ درخصوص اعضاء تعاونی الزامی بوده
و سایر کارکنان نیز در صورت تمایل به عضویت در تعاونی
می‌باشد فرم درخواست عضویت را تکمیل و با تصویب هیأت
مدیره به عضویت پذیرفته شده و مبلغ تخصیص به آنان با رعایت
ارزش اسمی سهام به حساب سرمایه آنان منتقل و در صورت عدم

□ پرسش: رئیس
هیأت مدیره شرکت تعاونی
اعتبار کارکنان سازمان ...
عنوان داشته‌اند که اخیراً
سازمان متبع مبلغی را به
عنوان کمک به حساب
تعاونی واریز نموده که
درخصوص چگونگی
تقسیم و پرداخت آن به
سهامداران و یا کلیه
کارکنان سازمان که برخی
از آنان عضو تعاونی نیز
نمی‌باشند بین اعضاء هیأت
مدیره اختلاف نظر وجود
دارد و پرسیده‌اند این وجهه
بر چه مبنای قابل تقسیم
به اعضاء است و آیا
می‌توان بطور کل از تقسیم
و پرداخت آن به
سهامداران خودداری نمود
یا خیر. زیرا پس از دریافت وجهه کارکنان به تعاونی مراجعه و
خواستار دریافت وجهه واریزی می‌باشند.

● پاسخ: بطوریکه در اساسنامه تعاونی و قانون تعاون پیش‌بینی
گردیده، کمکهای دریافنی می‌باشد طبق نظر کمک‌کننده مورد
استفاده قرار گیرد که به منظور اجرای این امر لازمست قبل از اتخاذ
هرگونه تصمیم و یا اقدام عملی درخصوص وجهه واریزی بحساب
شرکت توسط سازمان متبع، کتابه نظر سازمان در این خصوص
استعلام و جواب دریافتن مبنای اقدامات بعدی قرار گیرد که معمولاً
پاسخ دریافتنی از سازمان می‌تواند شقوق زیر را شامل گردد.

۱- کمک اهدا شده به منظور توسعه فعالیتهای تعاونی و به منظور
افزایش سرمایه در گردنش شرکت تخصیص یافته و قابل تقسیم بین
اعضاء نمی‌باشد.

۲- کمک اهدا شده جهت افزایش سرمایه اعضاء و کمک به
اعضاء تعاونی است.

۳- کمک اهدا شده مربوط به تمامی کارکنان سازمان بوده و به
منظور کمک به آنان تخصیص یافته.

۴- کمک اهدا شده به منظور خرید ساختمان یا دارائیهای ثابت
دیگری تخصیص یافته و قابل تقسیم نمی‌باشد.

۵- موارد دیگری که در صورت تعیین شقوق بند ۲ و ۳. لازمست
نحوه تخصیص و تقسیم آن به اعضاء نیز از سوی سازمان اعلام شود.

پاسخ به سؤوالات مالی تعاونیها

○ مقصوده گنجی

تسویه نموده‌اند ضروری می‌باشد. زیرا این اعضاء قانوناً صاحبان اصلی ملک و سایر دارایی‌های احتمالی صندوق و مستول پرداخت بدهی‌های صندوق می‌باشند.

۳- پس از شناسایی افراد و تعیین سرمایه هریک از آنان در صندوق ارزش کارشناسی ملک به نسبت سرمایه قابل تقسیم بین آنان بوده و هریک از آنان اعم از ایسکه هنوز در سازمان شاغل هستند و عضو تعاونی فعلی می‌باشند و یا آنکه به هر دلیلی از اشتغال در سازمان مستغنی و یا عضویت تعاونی را دارا نمی‌باشند به نسبت سهام خود در صندوق سهمی خواهد بود.

۴- پس از تعیین سهم هر عضو میزان آن به اعضاء اعلام و با نظر آنان درخصوص سهمشان اقدام لازم قابل اجرا خواهد بود.

۵- چنانچه اعضاء تمايل به انتقال سهم خود به حساب سرمایه‌شان در تعاونی داشته باشند سهم آنان به حساب سرمایه منتقل می‌گردد. البته لازم است که مبالغ انتقالی هر عضو به حساب سرمایه مضرب صحیح از بها اسمی تعیین شده در اسناده باشد.

۶- افرادی که متقاضی دریافت سهم خود هستند سهم آنان طبق مقررات اسناده قابل پرداخت به آنان خواهد بود.

۷- سهم افرادی که در حال حاضر در سازمان حضور ندارند و یا آنکه عضو تعاونی نیستند در حساب مطالبات آنان ثبت و به تدریج پس از مراجعت و یا اعلام به آنان قابل بازپرداخت می‌باشد.

با توجه به توضیحات فوق ثبت حسابداری مربوطه به صورت زیر قابل درج در حسابها خواهد بود:

ستانکار	بدهکار	عنوان حساب
	x x x	زمین
	x x x	ساختمان
	x x x x	سرمایه
	x x x x	مطالبات اعضاء
		نسبت ارزش ساختمان و زمین ... برای نظر کارشناسی و انتقال به حسابهای مربوطه به شرح لیست و جدول پیوست

سند فوق نشان می‌دهد که اولاً حساب زمین و ساختمان می‌باشد به تفکیک ارزیابی گردد و انتقال به حساب سرمایه و مطالبات اعضاء نیز به استناد لیست تظییم و موافقت اعضاء با انتقال به حساب سرمایه صورت خواهد پذیرفت.

- درخصوص نظر مدیران سازمان نیز یادآوری می‌گردد که تصمیم‌گیری درباره نحوه تقسیم ارزش زمین و ساختمان از اختیارات مدیران نبوده و تصمیم‌گیری در این خصوص صرفاً در اختیار اعضاء صندوق که مالکین اصلی ملک می‌باشند خواهد بود. بدیهی است در صورتی که سازمان نیز اقدام به سرمایه‌گذاری و عضویت صندوق

تمایل به عضویت نیز مبلغ تخصیص به آنان قابل پرداخت خواهد بود. بدیهی است تا زمان تعیین تکلیف این قبیل افراد مطالبات آنان در حساب بستانکاری افراد ذیفع نگهداری خواهد شد.

۴- در صورتی که این مبلغ به منظور کمک به خرید ساختمان و یا انواع دیگری از دارایی‌های ثابت در نظر گرفته شده باشد بدیهی است که این مبلغ می‌باشد در حساب کمکهای اهدایی غیرقابل تقسیم نگهداری گردد. زیرا در غیر این صورت با درخواست اعضاء می‌باشد نسبت به بازپرداخت آن به اعضاء اقدام شود که در این صورت چنانچه تعداد کمیری از اعضاء تمايل به خروج از تعاونی داشته باشند، عملأ اجرای نظر سازمان اهدا کننده غیرممکن می‌نماید. لذا در چنین شرایطی می‌باشد حتی امکان از تقسیم و پرداخت آن به اعضاء خودداری گردد و تا زمانی که توان مالی شرکت به حد مطلوب و بینیاز به کمکها نرسیده می‌باشد از تقسیم و پرداخت ممانت بعمل آورد.

درخصوص سایر نظرات احتمالی سازمان متوجه نیز اجرای نظرات ضروری خواهد بود.

□ پرسش: آقای مهدی ج - رئیس هیأت مدیره شرکت تعاونی مرقوم داشته‌اند که قبل از تشکیل تعاونی، سازمان دارای یک صندوق اعتباری بوده که کارکنان وقت سازمان نیز در آن عضویت داشته‌اند، در زمان فعالیت ساختمانی توسط هیأت مدیره صندوق جهت دفتر اداری آن خریداری گردید که بعدها بعلت توقف فعالیت‌های جاری صندوق ساختمان مذکور در اختیار سازمان فرار گرفته و تعدادی از اعضای آن نیز از سازمان خارج و با صندوق تسویه حساب نموده‌اند اخیراً با پی‌گیری اعضای صندوق ساختمان به تعاونی تحويل و به نام تعاونی گردیده است ولی بر چگونگی ثبت آن در حسابها و سهم اعضاء از ساختمان نظرات متفاوتی توسط اعضای هیأت مدیره و مدیران سازمان ابراز گردیده و مدیران سازمان خواستار اعطای سهم مساوی از ساختمان به کارکنان سازمان می‌باشند ضمن آنکه بر سر قیمت تمام شده ساختمان در زمان خریداری نیز اختلاف نظر وجود دارد و درخصوص مسائل متروخه خواهان اعلام نظر و راهنمایی شده‌اند.

● پاسخ: آقای مهدی ج - در پاسخ به سوال مطروحه موارد زیر یادآوری می‌گردد:

۱- قبل از هر اقدامی لازم است ارزش روز ساختمان موردنظر توسط کارشناسان رسمی دادگستری ارزیابی و ارزش برآورده مبنای ثبت‌های بعدی قرار داده شود.

۲- پس از ارزیابی دارایی موردنظر شناسایی تمام افرادی که در زمان توقف فعالیت صندوق در آن عضویت داشته و با صندوق

□ پرسش: آقای محمد ... مدیرعامل شرکت تعاونی مصرف ... مرقوم داشته‌اند این شرکت در سال ۷۹ موجودی پایان دوره خود را طبق عرف معمول براساس قیمت فروش در تراز مالی گنجانده است اما بازارسین شرکت معتقدند که موجودی پایان دوره باید براساس خرید انجام شود. خواهشمند است نسبت به نحوه محاسبه موجودی کالا در پایان دوره براساس قیمت خرید یا قیمت فروش این تعاونی را راهنمایی و ارشاد فرمایند.

● پاسخ: آقای ... همانطور که بازارسین شرکت اظهار نظر نموده‌اند موجودی کالای پایان دوره شرکت می‌باشد با رعایت اصل احتیاط به قیمت تمام شده کالا یا قیمت روز هر کدام که کمتر است ارزیابی و در صورتهاي مالي پایان دوره منعکس گردد. این امر از آنجا ناشی می‌شود که رعایت اصل تطابق، هزینه و درآمد که یکی از اصول پذیرفته شده حسابداری است ایجاد می‌نماید که سود هر دوره صرف تأمین هزینه‌های همان دوره گردد. در حالی که محاسبه ارزیابی پایان دوره به قیمت فروش موجب می‌گردد که سود کالاهای که در سال بعد به فروش خواهد رسید در پایان سال در حسابها منظور گردد و عملاً سود دوره پیش از واقع نشان داده شود و چه بسا که به دلایل شرکت در سال بعد هم موفق به کسب سود موردنظر نگردد. (مثلاً به دلیل ایجاد ضایعات، سرقت، آتشسوزی احتمالی و ...) لذا به منظور رعایت سه اصل از اصول پذیرفته شده حسابداری، اصل احتیاط، اصل واقعیت و اصل تطابق هزینه‌ها و درآمد لازمست که موجودی کالای پایان هر دوره به اصل قیمت بازیافت و یا قیمت خرید ارزیابی و در صورتهاي مالي منعکس گردد و ارزیابی آن به قیمت فروش موجب مخدوش شدن ترازنامه و غیرواقعي بودن موجودی کالا و یا سود حاصله خواهد شد. لذا با توجه به ارزیابی کالا به قیمت فروش لازمست نسبت به اصلاح صورتحسابهای ذیربیط اقدام گردد و چنانچه تراز اختتامیه سال قبل مبنای مثبت دفاتر قانونی قرار گرفته این اصلاحات به شرح زیر در دفاتر قانونی قابل انجام خواهد بود:

عنوان حساب	بستانگار	بدهگار
حساب سودوزیبان	xxx	
حساب موجودی کالا		xxx
اصلاح حساب موجودی کالا براساس قیمت خرید بدیهی است در صورت تقسیم سود سال قبل انجام اصلاحات در حسابهای متوجه این تقسیم نیز ضروری می‌نماید.		

□ پرسش: خاتم فرشید فراهی عضو هیأت مدیره شرکت تعاونی اعتبار کارکنان ... مرقوم داشته‌اند که این شرکت در سال

نموده باشد می‌تواند در جهت سهم خود از ملک و انتقال احتمالی آن به حساب اعضاء و یا کارکنان جدید سازمان اعمال نظر نماید.

□ پرسش: هیأت مدیره شرکت تعاونی مصرف جهادگران ... نامه‌ای به شرح زیر مرقوم داشته‌اند: «دستورالعمل شماره ۱/۲۷۷۵ مورخ ۷۹/۶/۱۲ وزارت تعاون درخصوص ۴٪ از سود برای اعضاء هیأت مدیره در تعاوینهای مصرف مشخص گردیده خواهشمند است در بخش سوالات این موضوع مطرح شود که براساس بند ۴ ماده (۲۵) قانون بخش تعاون و اساسنامه تعاوینی مربوط درصد سود برای کارکنان و مدیران و بازارسان چگونه خواهد بود.

● پاسخ: قبل از پرداختن به سوال مطرحه جهت مزید اطلاع آن دسته از خوانندگانی که به دستورالعمل مورد اشاره دسترسی نداشتند و صرفاً سوال مطرحه را در این مبحث مورد مطالعه قرار می‌دهند یادآوری می‌نماید که در دستورالعمل، تخصیص قطعی ۴٪ از سود ویژه بعنوان پاداش هیأت مدیره پیش‌بینی نگردیده بلکه برای این منظور ضوابطی به شرح زیر در نظر گرفته شده است:

- تا پانصد میلیون ریال سود ویژه، حداقل ۴٪ و نسبت به مازاد آن تا سقف یک میلیارد ریال ۲ درصد و نسبت به مازاد یک میلیارد ریال نیم درصد و علاوه بر آن در شرکهای تعاوینی موضوع این بند (تأمین نیاز مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان) درصدهای مشروحه ذیل و در اتحادیه‌های آنها پنجه درصد آن قابل افزایش می‌باشد.

«تا سقف ده میلیارد ریال فروش خالص به اعضاء یک هزار فروش نسبت به مازاد آن تا سقف صد میلیارد ریال فروش خالص پنج ده هزار و نسبت به مازاد آن یک ده هزار فروش خالص.

اما درخصوص پاسخ به سوال مذکور می‌گردد طبق تبصره ۵ ماده ۳۶ قانون تعاؤن، حداقل و حداقل حقوق و مزایای هیأت مدیره و پاداش آنان و موارد استثناء به موجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به تأیید وزارت تعاؤن خواهد رسید که در همین رابطه وزارت تعاؤن اقدام به تهیه و ابلاغ دستورالعمل مورد اشاره در نامه نموده است.

لیکن در تبصره ۲ ماده ۴۰ قانون تعاؤن یعنی حق الزحمه و پاداش بازارسیان به عهده مجمع عمومی عادی گذارد شده و در این خصوص قانونگذار ضرورت تدوین آئین‌نامه توسط وزارت تعاؤن و رعایت آن توسط شرکها را پیش‌بینی نموده لذا همانطور که در بند ۴ ماده ۲۵ قانون تعاؤن تصریح گشته و محدودیت نیز در سایر مواد قانونی برای آن لحاظ نگردیده تعیین پاداش کارکنان و بازارسان و مدیران اجرایی بجز هیأت مدیره که از (دستورالعمل تعییت می‌نماید) با پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی عادی قابل تخصیص و پرداخت می‌باشد و قطعاً پیشنهاد هیأت مدیره در این خصوص نیز متناسب با خدمات ارائه شده توسط افراد ذیفع در طی دوره مالی به مجمع ارائه خواهد شد.

مورد نظر از اختیارات و یا وظایف کارکنان و مجریان قانون نبوده و
اجابت مورد درخواست میسر نمی باشد.

ولی توجه به توضیحات ارائه شده چنین برصم آید که مسئولین شرکت برداشت صحیحی از نحوه محاسبه و پرداخت $\frac{1}{4}$ سهم آموزش نداشته‌اند زیرا در نامه ارسالی عنوان گردیده که به دلیل کم سود قادر به پرداخت سهم آموزش نمی‌باشد بدین منظور جهت روشن شدن موضوع مذکور می‌گردد که سهم آموزش حداقل نداشته و پیوسته معادل $\frac{1}{4}$ سود ویژه مکسبه بوده و به موارات کاهش سود ویژه $\frac{1}{4}$ موردنظر نیز کاهش خواهد یافت. لذا استدلال عدم توان پرداخت $\frac{1}{4}$ بعلت کمی سود توجیه منطقی جهت درخواست تخفیف و یا مغایفیت از پرداخت سهم آموزش تعامل تلقی نمی‌گردد ضمن آنکه کلیه موارد مربوط به تقسیم درآمد ویژه بر مبنای درصدی از سود ویژه در نظر گرفته شده است.

گذشته حجم قابل توجهی از نیاز اعضاء را از طریق پرداخت اعتبار با کارمزد ناچیز تأمین نموده و عمللاً در پیشبرد اهداف خود موفق بوده و با این توضیحات درخواست نموده‌اند که تربیتی پیش‌بینی گردد که اداره کل تعاون این شرکت را از پرداخت ۴٪ سهم آموزش تعاون معاف نموده و یا تخفیف قابل توجهی را در این خصوص برای تعاونی اعمال نماید. زیرا تعاونی بعلت کمی کارمزد مأموری و هزینه‌های انجام شده سود قابل توجهی کسب ننموده و توان پرداخت ۴٪ سهم آموزش تعاون را ندارد.

- پاسخ: در پاسخ به این خواننده محترم اعلام می‌دارد که پیش‌بینی تخصیص ۴۰٪ سود ویژه بعنوان سهم آموزش تعاون موضوع بند ۳ ماده ۲۵ قانون تعاون توسط قانونگذار و بطور مقطوع پیش‌بینی و تصویب گردیده و در مواردی از قانون بخش و یا تخفیف مودودی، توسط محیان قانون مدنظر قرار نگرفته لذا کاهش درصد

(اہتمائی) اشتراک مانندانہ تعاون

۲۷ صفحه از نفی
تعلیف دامها یشان کاهش داد و از ایجاد
صایعات ناز تا حدود زیادی جلوگیری نمود.
۱۳- با توجه به اینکه $57/2$ درصد از
مصطفی‌کنندگان بیش از یک ساعت وقت
خود را در صفحه‌های انتظار جلوی نانوایی‌ها
برای دریافت ناز می‌گذراند و نظر به اینکه
به دلیل نامناسب بودن جایگاه‌های دریافت
نان در فصل گرما و سرمه، به تدریج زمینه
بدینی و نارضایتی عمومی می‌آید. این
مسئله با توجه به هزینه‌های هنگفت دولت
در خصوص تخصیص یارانه که در حقیقت
حبابیت از همه اشار جامعه بوده کاملاً
متعارض می‌باشد. این مسئله بیانگر
ناکارآمدی مدیران و فرایند نامناسب تولید
و توزیع می‌باشد که مقتضی است اقدامات
عاجل و ضروری نسبت به رفع این مشکل
اتخاذ گردد.

۱۴- تقریباً نیمی از افراد مورد بررسی نسبت به خرید سهم نگرش مشتبی نداشته‌اند. بنابراین لازم است از طریق رسانه‌های گروهی بخصوص صدا و سیما مردم را از فواید مشارکت در طرح فوق آگاه سازند و همچنین از این رسانه‌ها جهت آموزش‌های لازم در راستای ایجاد نگرش مناسب استفاده به عمل آید.